

Metodické semináře pro rusisty ve Frankfurtu nad Odrou

Veronika Mistrová

Evropská univerzita Viadrina, ležící na německo-polském pomezí ve Frankfurtu nad Odrou, pořádala v loňském roce – v pořadí už jedenáctý – mezinárodní metodický seminář pro učitele ruštiny s názvem *Interaktivní metody ve výuce ruštiny jako cizího jazyka na vysokých školách*¹. Jeho iniciátorkou je Jelena Dormannová, dlouholetá vedoucí oddělení ruského jazyka univerzitního Jazykového centra.

Cíl semináře je obdobný jako u kongresů MAPRJAL, Mezinárodní asociace učitelů ruského jazyka a literatury, a sice výměna zkušeností z výuky ruštiny a neformální setkávání učitelů tohoto jazyka. Liší se však v několika ohledech: účastní se ho jen učitelé z terciární sféry, a to v komorním prostředí – počet účastníků nepřekračuje třicítku. To umožňuje dodržet bezchybně sestavený časový harmonogram, střídání práce v plénu a ve skupinách, hovory během přestávek ve společných prostorách. Dva společně strávené večery napomáhají hlubším diskusím o tom, co zaznělo během dne v přednáškách a dílnách, a vytváření méně formálních vztahů mezi účastníky semináře. Část druhého večera je pravidelně věnována znalostnímu kvízu, jehož téma obvykle souvisí s domovinou hlavních školitelů. Jeho prostřednictvím se účastníci semináře seznamují s realitami a lingvoreáliemi nejen z ruského prostředí.

Dosavadní ročníky se zabývaly těmito tématy: testování na úrovni A1–2, mezikulturní komunikace v hodinách ruštiny, výuka čtení a psaní, interaktivní metody, vyučování ruštiny v Polsku, nové učebnice ruštiny pro cizince, elektronická média a didaktické aplikace, zeměvědné prvky v učebnicích ruštiny, specifika práce s bilingvními studenty.

Setkání v září 2018 je pro nás významné tím, že jeho tématem bylo vyučování ruštině v českém jazykovém prostředí. Českou republiku reprezentovaly čtyři rusistky. Doc. PhDr. Mgr. Simona Korynčáková, Ph.D., vedoucí katedry ruského jazyka a literatury na Pedagogické fakultě MUNI, představila jednak polistopadový vývoj vyučování ruštině v celorepublikovém měřítku, jednak konkrétní metodické postupy, mj. možnosti využití sady barevných dřívěk (Cuisenaire rods, původně zamýšlených pro výuku matematiky) při výuce žáků se specifickými potřebami i samotných budoucích učitelů jazyka. PhDr. Veronika Mistrová a Mgr. Ladislava Dolanová, Ph.D., z Univerzity Karlovy představily svá pracoviště, jazyková centra

---

¹ „Interaktive Unterrichtsmethoden und Materialien für Russisch als Fremdsprache an Hochschulen“ / «Интерактивные методы и материалы для преподавания русского языка как иностранного в вузах вне языковой среды».

fakulty sociálních věd a filozofické fakulty, a ve dvou dílnách předvedly různé způsoby aktivizace studentů na konkrétních příkladech. Ať už se začalo jakkoli netradičně (popisem slámky, fotografií budovy Říšského sněmu v Berlíně, skupinovou debatou nebo hrou na vyzvědače) a pokračovalo klasicky (četbou, poslechem) nebo méně známým třífázovým dialogem z arzenálu RWCT, výsledkem bylo plné zapojení účastníků semináře a kromě práce se samotnými jazykovými jevy též vyjevení mezikulturních souvislostí. Druhý den referovala Mgr. Monika Ševečková, Ph.D., z Centra jazykového vzdělávání MUNI. Ukázala záběr brněnského centra a vlastních postupů, s velkým ohlasem vyzkoušela metodu pětílístku/diamantu se všemi účastníky semináře a předvedla široké možnosti portfoliového hodnocení studentů tak, jak se praktikuje na brněnské fakultě sociálních studií.

Při přípravě znalostního kvízu spojila Praha své síly s Brnem a kromě otázek, které se pro takovou příležitost nabízely samy sebou (jazykové znalosti Karla IV., bohemismy v ruštině, slovanská liturgie na území Velké Moravy, české dědictví UNESCO aj.), dotazník zkoumal i motivy vzniku kostkového cukru, znalosti o zneuznaném géniovi Cimrmanovi a možnost odlišit výroky Miloše Zemana od bonmotů Vladimíra Žirinovského.

Autorky se tak snažily po celou dobu spojit poučení s tvořivostí. O tuto kombinaci usiluje i příští ročník semináře, který se uskuteční 18.–20. září 2019. Jeden z příspěvků má kreativitu přímo v názvu a další, věnovaný problematice vyučování generace Y, ji obsahuje implicitně. Program 12. ročníku spolu s pozvánkou a materiály z předchozích let jsou k nahlédnutí na stránce https://www.sz.europa-uni.de/de/lektorate/russisch/wissenschaft/fortbildung_viadrina/index.html

Autorka

PhDr. Veronika Mistrová, e-mail: veronika.mistrova@fsv.cuni.cz, Centrum jazykové přípravy Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy.

Působí jako lektorka ruského jazyka v Centru jazykové přípravy Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy, v letech 2011–2018 toto pracoviště vedla; je autorkou různých prací, mj. MISTROVÁ, V. et al. *Velký kapesní rusko-český a česko-ruský slovník*. 1. vyd. Praha: KPS ve spolupráci s nakl. Fragment, 2011, dotisk 2013, 1000 s., ISBN 978-80-253-1350-3. (40 %) a MISTROVÁ, V., OGANESJANOVÁ, D., TREGUBOVÁ, J. *Cvičebnice ruské gramatiky: 12 000 příkladů s řešením na protější straně*. 1. vyd. Praha: Polyglot, 2004, dotisk 2013, 569 s., ISBN 80-86195-29-5. (40 %).